No. 89. 1859.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Dingsdag 26 Julij.

Deze courant verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags. Binnen deze gemeente en Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs per drie maanden is ƒ 3, franco per post ƒ 3,40.
De inzending van advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens, op den dag der uitgave.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte of doodbekendmakingen enz., van één tot zes regels ƒ 1,50, voor elken regel daarboven 22 cent.
Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.
Voor elke plaatsing moet 35 cent voor zegel worden betaald. De betaling geschiedt kontant.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

Editie van maandag avond 8 ure.

Aankondigingen
VAN HET RIJKSBESTUUR, PROVINCIALE EN GEMEENTEBESTUREN.

Aanbesteding.

Gedeputeerde staten van Zeeland

Brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat op vrijdag den [illegible] augustus 1859, des voormiddags ten 10 ure, door een hunner leden, daartoe door hen gecommitteerd, in bijzijn van den hoofd-ingenieur in het 11de district van den waterstaat, in een der lokalen van het provinciaal bestuur te Middelburg, onder nadere goedkeuring zal worden aanbesteed:

Het opmetselen van het weggevallen gedeelte van het steenen duikertje, met het aanwerken van het buitenbeloop van de op den 15 april 1859 ontstane verzakking van de contr'escarpe te Tholen.

Deze aanbesteding zal geschieden met inbegrip der te leveren materialen, een en ander zoo als in het bestek en de voorwaarden is bepaald.

Dit ligt ter lezing aan het lokaal van het provinciaal bestuur van Zeeland, aan het bureau van den hoofd-ingenieur, alsmede bij den ingenieur J. A. VAN DORTH te Tholen, en wijders op de gewone plaatsen.

Den derden en tweeden dag vóór de besteding zal de noodige aanwijzing worden gedaan, terwijl aan het bureau van den hoofd-ingenieur en bij den ingenieur J. A. VAN DORTH te Tholen nadere inlichtingen te bekomen zijn.

Middelburg, den 20 julij 1859.

De gedeputeerde staten voornoemd,
S. VAN HEEMSTRA, voorzitter.
S. VAN DER SWALME, griffier.

Binnenlandsche tijdingen.

Middelburg 25 julij.

Door het provinciaal geregtshof in Zeeland is heden behandeld de zaak van W. A. A. van Woerkens en A. van Woerkens, dienende in hooger beroep van een vonnis der arrondissements regtbank alhier, vermeldt in onze courant van 18 junij ll. De conclusie van het openbaar ministerie strekte ten opzigte van den eersten beklaagde tot bevestiging van het vonnis, en betreffende den tweeden beklaagde, met verbetering van het vonnis des regters ter eerste instantie, om ook dezen evenees schuldig te verklaren aan de bij het vonnis als wanbedrijf gequalificeerde feiten, en tot veroordeeling tot gelijke straf als den eersten beklaagde zijnde gevangenisstraf van vier jaren en geldboete van f 50; veroordeeling beide hoofdelijk in de proceskosten, en voorts tot beveling dat beide beklaagden gedurende tien jaren zullen ontzet zijn van de regten, vermeld in art. 3 der wet van 29 junij 1854 (staatsblad no. 102.)

De raadsman van de beklaagden, mr. A. F. Sifflé, heeft de verdediging voorgedragen en geconcludeerd tot vrijspraak.

De uitspraak van het hof is bepaald op maandag 1 augustus.

In de gemeente Dreischor, eiland Schouwen, ontstond vrijdag avond omstreeks half tien ure brand in de schuur van van Bloois, welke spoedig naar de belendende gebouwen van J. Vettekanne oversloeg, welke allen, te weten 2 huizen, 2 schuren en een wagenhuisje in de asch werden gelegd. Door het omverhalen van een huisje heeft men den brand gelukkiglijk kunnen stuiten. In de schuren was reeds eenige veldoogst geborgen. De gebouwen en ook gedeeltelijk de inboedels, waren voor brandschade verzekerd. Behalve de brandspuit der gemeente Dreischor hebben ook die van Noordgouwe en Zonnemaire dienst gedaan. De brandspuit no. 3, van Zierikzee was ook aangebragt maar kwam juist aan, toen men de brand meester was, zoodat deze geen dienst behoefde te doen. Met ijver en beleid heeft de brandweer van Dreischor pogingen tot blussching aangewend, en aan hare hulp gepaard aan die uit naburige gemeenten, heeft men het dank te wijten, dat deze verschrikkelijke brand zich niet verder heeft uitgebreid. Er bestaat eenig vermoeden dat de oorzaak aan kwaadwilligheid moet worden toegeschreven.

Z. M. de Koning is donderdag avond [illegible] op het Loo teruggekeerd. [illegible] zou Z. M. [illegible] residentie vertrekken, zijnde de afreis naar Weimar [illegible] 31 bepaald; alwaar Z. M. acht dagen zal blijven en vervolgens drie weken te Wiesbaden zal doorbrengen.

Men verneemt, dat de gepensioneerde generaal majoor J. B. J. Sutherland van het Oost Indiesch leger, is benoemd tot kommandeur der orde van de Eikenkroon, wegens vroeger aan den lande bewezene gewigtige diensten.

Naar men verneemt is de leydsche hoogleeraar, dr. J. van der Hoeven, dezer dagen door den groothertog van Baden begiftigd met de orde van den Zaehringer Leeuw.

Door de regering is aan de leden der tweede kamer toegezonden eene uitmuntend bewerkte kaart van ons rijk op de schaal van 1: 2,000,000, waarop zijn aangeteekend, in verschillende kleuren, de bestaande spoorwegen, de spoorwegen in aanbouw, de noorder- en zuider spoorwegen tot welker aanleg concessie is verleend, de spoorwegen die bij voorkeur door de concessionarissen van de noorder- en zuider spoorwegen kunnen worden aangelegd, en de spoorwegen tot welker aanleg concessien zijn aangevraagd: alles met aanwijzing van de aansluitende lijnen in Hanover, Pruissen en Belgie. Deze kaart zal bij de aanstaande discussien over de concessie Sloet-Reuchlin van uitstekend nut kunnen zijn.

Bij de commissie voor statistiek wordt druk gearbeid aan een overzigt der geneeskundige inrigting hier te lande. Men verneemt, dat spoedig belangrijke stukken daaromtrent het licht zullen zien.

Naar men van goederhand verneemt, bestaat het bepaalde voornemen, om eene wijziging te brengen in art. 5 van het reglement op de koninklijke militaire akademie te Breda, en wel om geene jongelieden beneden den ouderdom van 15 jaren aan gemelde inrigting toe te laten.

Verkiezingen
van leden voor de gemeenteraden.

Te Aardenburg waren van de 93 kiezers, 87 opgekomen; herkozen de heeren B. J. Wijffels met 58 en de heer J. de Muynk met 59 stemmen. De heer J. van de Plassche verkreeg 35 stemmen, terwijl de overige tusschen onderscheidene personen waren verdeeld.

Benoemingen en besluiten.

Eervol ontslag verleend, bij besluit van 19 dezer, aan den heer C. Langemaire, als dijkgraaf van den Noord-Kraaijertpolder; en benoemd: tot dijkgraaf bij den nieuwen Passageulepolder, den heer G. C. Stern; tot gezworen van den polder Borrenbroed, den heer A. Boogerd; tot gezworen van den polder Dreischor, den heer J. van der Linde; tot lid der commissie tot onderhoud en beheer van de uitwatering der polders Stoppeldijk c. a., den heer J. F. van Esbroek; tot dijkgraaf van den Adriaanpolder, den heer P. Verburg.

Pensioen verleend bij besluit van 14 dezer, ten laste van den staat, aan mr. F. N. van der Bilt, gewezen president der arrondissements regtbank te Goes, ten bedrage van f 1200, 's jaars en A. Zeylmans, gewezen griffier bij de arrondissements regtbank te Brielle, ten bedrage van f 1000.

Benoemd bij besluit van 21 dezer, tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Wildervank c. a., de heer J. Manden, thans ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Termunterzijl.

Aangesteld bij besluit van den 18 dezer, mr. F. J. W. F. baron van Pallandt van Westervoort, tot attaché bij het nederlandsche corps diplomatique, ten gevolge van het in den loop der maand junij jl. aan het departement van buitenlandsche zaken afgelegd examen voor de commissie, tot dat einde door den koning benoemd.

Bevorderd bij besluit van 21 dezer, de apotheker der 3de klasse bij 's rijks hospitaal der marine te Willemsoord, H. van der Mark jr., tot apotheker der 2de klasse, met den 1 augustus aanstaande.

Eervol ontslag verleend, bij besluit van 21 julij, aan den heer jhr. J. Sandberg uit zijne betrekking van ontvanger der accijnsen te Haarlem, Schoten, Zuid Schalkwijk en Houtrijk en Polanen, behoudens aanspraak op pensioen.

Kerk- en schoolnieuws.

Ter vervulling der vacature, ontstaan door het vertrek van den predikant P. A. Roll naar Amsterdam, heeft jl. vrijdag de kerkeraad der Evangelisch luthersche gemeente te Leijden, de volgende alphabetisch gestelde nominatie vastgesteld: de heeren Engel, te Pekel-A; Heijen, te Maastricht; Sander, in de Rijp; van Schouwenburg, te Wildervank; Lublink Weddik, te Zutphen, en Westhoff, te Middelburg.

Marine en leger.

Ingevolge Zr. Ms. besluit van den 21 dezer, wordt het te Willemsoord liggende stoomschroefschip der 4de klasse, Het Loo, met den 1 augustus aanstaande in dienst gesteld, met bestemming naar Oost Indie, en het bevel daarover opgedragen aan den luitenant ter zee der 1ste klasse J. van Gogh.

Voorts worden almede op voornoemd schroefstoomschip geplaatst: de luitenants ter zee der 2de klasse I. P. M. Willinck, als 1ste officier, J. P. A. Lapidoth, C. P. van der Star; de adelborst der 1ste klasse A. L. K. graaf van Limburg Stirum, de officier van gezondheid der 2de klasse H. J. P. van der Steen, de officier van administratie der 3de klasse E. L. G. P. C. Andrau.

— Men verneemt dat het exercitie-eskader, hetwelk thans op reis naar Edimburgh is, den 6 augustus in Texel zal binnen vallen en den 11 daarop ontbonden worden.

— Volgens partikulier berigt zou Zr. Ms. brik de Zeehond, den 15 dezer van Suriname naar Caraçao vertrekken; de Sperwer, die eerstgenoemde brik zou komen aflossen had in de Karaïbische zee gestooten en moest repareren.

— De luitenant der mariniers 1ste klasse J. A. Y. van Es is overgeplaatst als luitenant adjudant naar Amsterdam; en van daar naar Willemsoord, de luitenant der mariniers 1ste klasse D. C. W. Sutherland.

— Den 17 dezer werd de groote gouden medaille voor 50 jarige eerlijke en trouwe nederlandsche dienst, met de daaraan verbondene gratificatie van f 100, uitgereikt aan den opperkonstabel in het vaste korps dek- en onderofficieren P. J. C. van Lamoen, thans dienende op Zr. Ms. wachtschip Amsterdam.

— Door den minister van oorlog zijn benoemd tot kadetten op de koninklijke militaire akademie, de aspiranten die aan de vereischten van het examen hebben voldaan, als: voor het leger hier te lande, 30 voor het wapen [illegible], 10 voor de artillerie 4 voor de kavallerie en 2 voor de genie; voor het oost-indische leger; 19 voor het wapen der infanterie, 6 voor de artillerie en 3 voor de genie.

— Naar wij vernemen is de kapitein L. Z. Veeckens, van den staf der artillerie, eervol ontheven uit zijne betrekking van ad-

judant voor het materieel der artillerie bij de stapel en konstructiemagazijnen te Delft, en is hij overgeplaatst bij het regement vestingartillerie.

Burgerlijke stand.

Middelburg.

Eerste huwelijks afkondiging den 24 dezer: J. van Hercules, jm. 23 j. met D. van Yzere, jd. 24 j. P. H. T. van der Horst, jm. 28 j. met T. van Meerendonk, jd. 30 j.

Vlissingen, van 16 tot 23 julij.

Gehuwd: G. van der Meulen, jm. 25 jaren, met E. van den Berg, jd. 21 jaren.

Bevallen: M. ten Hoepen geb. Beijerling, d. P. van Boven geb. Schreiber, d

Overleden: L. Grootjans, d. 5 m. C. P. Luitwieler, man van E. J. Lignian, 49 j. L. Sterk, z. 4 m. M. M. van der Kuyl, d. 20 maanden.

Goes, van 16 tot 23 julij.

Bevallen: L. Willeboer geb. van Maris, z. C. Boutens, geb. Nieuwdorp, d.

Overleden: M. Nonnekens, d. 6 m. B. de Munck, man van J. Wagenaar, 65 jaren. A. Leenpoel, z. 4 m.

Zierikzee, van 16 tot 23 julij.

Gehuwd: W. Gildon, jm. 24 j., met M. Verseput, jd. 21 jaren. J. H. Enters, jm. 31 j. met J. Courtens, jd. 26 j. A. Struyk, jm. 32 jaren met L. J. van den Bout, jd. 24 jaren.

Bevallen: M. W. A. Morijn geb. Trijzelaar, d. J. G. Broodman geb. Bal, d. N. Bakker geb. Arends, z. C. Broekamit geb. Voorbeytel Cannenburg, d. P. Verbeke geb. Reynenberg, z.

Overleden: J. Barbier, z. 14 j. G. C. van de Velde, jm. 39 j.

Afloop verkoopingen en aanbestedingen.

Groede 19 julij.

I. Eene hofstede met 9 bund. 01 roed., verkocht voor f 9450. II. 2 bund. 44 roed. 70 ellen, verkocht voor f 3350. III. 2 bund. 54 roed. 90 ellen, verkocht voor f 2600. IV. 2 bund. 42 roed. 60 ellen, verkocht voor f 2325. V. 4 bund. 07 roed. 44 ellen, verkocht voor f 3750. VI. 2 bund. 58 roed. 90 ellen, verkocht voor f 1900. VII. 2 bund. 66 roed. 10 ellen, verkocht voor f 1750. VIII. 2 bund. 96 roed. 50 ellen, verkocht voor f 2425. IX. 3 bund. 06 roed. 60 ellen, verkocht voor f 3325. X. 2 bund. 70 roed. 53 ellen, verkocht voor f 2691. XI. 3 bund. 33 roed. 64 ellen, verkocht voor f 1650. XII. 3 bund. 81 roed. 49 ellen, verkocht voor f 2250. De kooper van het 1ste perceel betaald boven zijne koopsom voor de plantagie nog f 1000.

Meteorologische waarnemingen,

gedaan op 's rijks werf te Vlissingen, des middags 12 ure.

Julij 1859.

Datum	Wind. Rigting.	Wind. Kracht.	Barmometer bij O°.	Thermometer C.	betrekkelijke vochtigheid.	Spanning van den damp.	Regen.	Laagste temperat	enverschil met de hoogste.	Aanmerkingen.
17	Z. t. W.	6	765,6	23.8	0 52	11.00	0.0	16 5	+11.0	bijna helder.
18	Nw.t.W	6	759,6	24.0	0.69	15.10	0.0	18.0	" 9,0	helder.
19	Zo. t. O.	7	761,2	23.8	0.68	14.69	0.0	19.5	" 8.0	"
20	Z. Z. O.	8	763,9	25.5	0.74	17.67	0.0	18.0	"10.0	heijig.
21	Oost.	5,5	762,1	25.4	0.72	17.38	0.0	17.5	"10.0	bewolkt.
22	West	3	761,5	22.0	0.75	14.50	0.0	17.5	" 9.0	"
23	Nw.t.N.	3	758,2	19.0	0.84	13.57	12.0	15.5	" 9.0	dikke.

Thermometerstand.

22	julij.	's avonds	11	ure.	66 gr.
23	"	's morgens	7	"	66 "
	"	's middags	1	"	66 "
	"	's avonds	11	"	64 "
24	"	's morgens	7	"	60 "
	"	's middags	1	"	67 "
	"	's avonds	11	"	61 "
25	"	's morgens	7	"	62 "
	"	's middags	1	"	69 "

Buitenlandsche tijdingen.

Engeland.

Londen 22 julij. De zitting van het lagerhuis leverde gisteren belangrijke debatten op ten opzigte van de gedragslijn door Engeland tegenover Frankrijk te volgen. Bij gelegenheid van de behandeling der ingediende financiele voorstellen, sprak de heer Disraeli over den druk der belastingen, welke volgens zijne meening te groot was en waarom hij vooral op eene vermindering van de begrootingen voor marine en leger aandrong. Die vermindering achtte hij zonder gevaar, indien de regering eene staatkunde van vrede en neutraliteit volgde.

Hij waarschuwde de regering zich niet te laten verleiden tot deelneming aan het congres, dat te gemoet gezien wordt, zoodra zij daaraan deelneemt, zeide hij, houdt hare neutrale positie op. Wat den vrede van Villafranca betreft, dezen vond de heer Disraeli bevredigend; het evenwigt in Europa was daardoor verzekerd. Om dien vrede duurzaam te maken moest de regering trachten in de beste verstandhouding met keizer Napoleon te blijven. Zij kon niets beters doen dan door de vermindering van hare kolossale [illegible] keizer een bewijs van vertrouwen geven en [illegible] van vertrouwen van hem vragen.

De kanselier der schatkist [illegible] den vorigen spreker toe, dat men geene moeite moest sparen om de vriendschap tusschen Engeland en Frankrijk in stand te houden. Hij was geneigd, zoodra de toestand van Europa zulks zoude gedoogen, den raad van den heer Disraeli te volgen en eene wederkeerige vermindering van de vloten en legers voor te stellen. De waarschuwing van den heer Disraeli tegen de deelname van Engeland aan een congres, kwam hem echter zonderling voor, daar de vorige regering hemel en aarde in beweging gebragt had, om een congres betreffende de italiaansche aangelegenheden tot stand te brengen

De heer Bright liet zich in zeer hevige bewoordingen uit over de aanhoudende aanvallen der engelsche bladen op keizer Napoleon en de fransche natie; niet alleen de bladen, maar ook het hoogerhuis veroorlooven zich eene kortzigtige en onvergeeflijke polemiek: en wanneer die blijft voortduren, zal geen minister in staat zijn den vrede met Frankrijk in stand te houden. Spreker weidde uit over de gruwelen van den oorlog. Ook hij was ten gunste eener wederkeerige vermindering der vloten en legers, en hij achtte niemand beter dan lord Palmerston geschikt om de beste verstandhouding met Frankrijk in stand te houden.

Ook lord John Russell keurde de taal der bladen jegens keizer Napoleon af, niet alleen omdat dit gevaarlijk, maar ook omdat het onregtvaardig is. Welke motiven men ook aan de binnen- en buitenlandsche politiek van dien vorst ten grondslag wil leggen, tegenover Engeland heeft hij zich als trouw bondgenoot gedragen. Hij nam echter niet weg dat spreker de noodzakelijkheid inzag dat Engelands verdedigingsmiddelen in een voldoenden staat moesten zijn. Wat de kwestie van het congres betrof, hierover kon spreker zich nog niet bepaald uitlaten; het deelnemen aan een congres, met het doel dat Engeland slechts zijn zegel zoude hechten aan bepalingen, die het niet kan goedkeuren, zoude Engeland onwaardig zijn. Zoo daarentegen in het een of ander land van Europa eene dreigende ontevredenheid heerscht, welke *door oorlog*, *welligt burgeroorlog*, nog meer wordt aangewakkerd, en zoo Engeland door zijn invloed er toe kan bijdragen, die ontevredenheid te doen verminderen, den vrede duurzamer en meer voldoende te maken, dan zoude het Engeland wel waardig zijn eene conferentie met de overige mogendheden te houden.

Lord Palmerston trad in eenige beschouwingen betreffende de politiek van lord Malmesbury, en zeide dat deze het uitbarsten van den oorlog had kunnen verhoeden, zoo hij Oostenrijk niet tot den oorlog had aangemoedigd en Frankrijk gedreigd had. De vorige regering had duidelijk te verstaan gegeven, dat zij voorzag dat zij ten slotte in den oorlog gewikkeld zoude worden, en dat zij dan onvermijdelijk Oostenrijks zijde zoude moeten kiezen. Zulk een taal moest Oostenrijk op een dwaalspoor brengen en tot den aanval aanmoedigen.

De antipathie van den heer Disraeli tegen de deelname van Engeland aan een congres, behandelde lord Palmerston op de zelfde wijze als de kanselier der schatkist. Overgaande tot hetgeen door den heer Bright gezegd was met betrekking tot de gruwelen, die de oorlog ten gevolge heeft, zeide de edele lord dat men dikwijls vergeet dat ook de vrede even goed als de oorlog naamlooze ellenden kan medebrengen. Hij hoopte dat de thans gesloten vrede geen herhaling of voortduring van de ellende, waaronder Italie zoo vele jaren gesmacht heeft, zal ten gevolge hebben. Geen engelsche regering zoude aan een congres deelnemen, wanneer men van haar zoude vergen, van eenvoudig te onderschrijven hetgeen door andere mogendheden reeds is besloten. Anders is het gesteld wanneer eene conferentie zou worden gehouden om aan nog niet gesloten schikkingen de verbeterende hand te leggen.

Ook lord Palmerston getuigde verder, dat keizer Napoleon zich steeds een getrouw en opregt bondgenoot van Engeland in oorlog en vrede getoond had, en dat men het er voor kon houden, dat hij begeerde de alliantie te vestigen. Dit was echter geen reden waarom Engeland zich niet tot zijne verdediging zoude toerusten. Men moest niet altijd op Frankrijk, maar ook op Rusland wijzen, dat zijne vloot in de Oostzee versterkt.

— In de zitting van heden avond kondigde lord Elcho aan, dat hij maandag aanstaande een voorstel doen zal, strekkende om te verklaren dat het deelnemen van Engeland aan een congres of aan eene conferentie, nadat de beide keizers de vredes-preliminairen bereids hebben vastgesteld, strijden zou met de waardigheid en het belang van Engeland.

Op eene interpellatie van den heer Horsman, deed lord John Russell de toezegging, op het einde der volgende week uitvoerige mededeelingen nopens den gesloten vrede aan het huis te zullen doen.

Nog [illegible] lord John Russell, in antwoord op eene interpellatie van den heer Griffith, niet [illegible] te zijn, dat de herstelling der souvereinen van Modena, Toskane en Parma zoo stellig is bepaald, dat Frankrijk die door kracht van wapenen zou [illegible].

De [illegible] volgende week geheel ten einde loopen.

— In het hoogerhuis vroeg lord Normanby heden, wat de bedoeling was van keizer Napoleon met de bereidwilligheid der italiaansche [illegible] hervormingen tot stand te brengen, en verder of de hertogin van Parma in haar gebied hersteld zal worden.

Lord Granville verklaarde het antwoord op deze vragen schuldig te moeten blijven.

Duitschland.

Weenen 20 julij. De Wiener Zeitung deelt thans het keizerlijk besluit mede, waarbij de baron Hess is benoemd tot veldmaarschalk en opperbevelhebber over het 1ste, 2de en 6de armeekorps, benevens over alle troepen en militaire inrigtingen in Italie, het kustland Karinthie, Carniole en Tyrol.

Berlijn 22 julij. De Preussische Zeitung zegt heden, dat de veelvuldige onjuiste [illegible] welke in den laatsten tijd verbreid zijn ten aanzien der bedoelingen van de door Pruissen in het werk gestelde pogingen tot bemiddeling, het kabinet hebben doen besluiten, de volgende toelichtende circulaire-depêche aan de pruissische gezantschappen in Duitschland te rigten:

„ Terstond na zijne terugkomst uit Verona te Weenen zeide graaf Rechberg, de oostenrijksche minister van buitenlandsche zaken, tot den koninklijk pruissischen gezant bij het oostenrijksche hof, dat Oostenrijk voornamelijk daarom de vredes-preliminairen had aangenomen, omdat de van de onzijdige groote mogendheden uitgaande voorwaarden tot schikking voor Oostenrijk veel ongunstiger waren dan die op welke de keizer der franschen den vrede wilde sluiten. In zijn manifest van den 15 julij liet de keizer van Oostenrijk zich in gelijken geest uit.

Aan eene onlangs ons vertrouwelijk voorgelezene circulaire van graaf Rechberg was een bemiddelingsontwerp toegevoegd, dat door Engeland aan Frankrijk zou zijn medegedeeld en in welks bepalingen ook Pruissen zou hebben toegestemd. Heden deelt het Mainzer Journal dit ontwerp mede.

Gij zijt intusschen gemagtigd ten stelligste te verklaren:

1, dat van dezijde van Pruissen geenerlei voorstellen tot bemiddeling geformuleerd of de zoodanige, welke door eene andere mogendheid geformuleerd waren, goedgekeurd zijn.

2, dat het aan de Oostenrijksche circulaire toegevoegde en sedert door de dagbladen openbaar gemaakt ontwerp ons geheel onbekend was."

Frankfort 21 julij. Er is een gerucht in omloop dat veel sensatie verwekt. Men wil namelijk weten, dat het tusschen de beide keizers geslotene vredesverdrag een geheim artikel bevat, waarbij aan Oostenrijk het bezit der Donau-vorstendommen, aan Rusland de ten zuidoosten van de Zwarte zee gelegen landstreken en aan Frankrijk het bezit van Egypte zou toegezegd zijn. Wat hiervan zij, zal later moeten blijken.

— Men verneemt van goederland, dat de door de beide keizers te Villafranca geteekende vredes-preliminairen aldus luiden:

„ Tusschen Z. M. den keizer van Oostenrijk en Z. M. den keizer der Franschen is het navolgende overeengekomen.

De beide souvereinen zullen het daarstellen van eene italiaansche confederatie begunstigen.

Deze confederatie zal zijn onder het voorzitterschap, eershalve van den heiligen vader.

De keizer van Oostenrijk staat af aan den keizer der Franschen zijne regten op Lombardije, met uitzondering van de vestingen Mantua en Peschiera, derwijze, dat de lijn van afscheiding van de oostenrijksche bezittingen uitgaat, van het uiterste punt der werken van Peschiera, zich regtstreeks uitstrekt langs de Mincio tot Lagrazie, van daar door Stazzarola en Luzzano tot de Po van waar de tegenwoordige frontieren de grensscheiding van Oostenrijk zullen uitmaken. De keizer der Franschen zal het afgestane grondgebied aan den koning van Sardinie overgeven.

Venetie zal deel uitmaken van de italiaansche confederatie, maar onder de kroon verblijven van den keizer van Oostenrijk.

De groothertog van Toscane en de hertog van Modena keeren naar hunne staten terug, met de uitvaardiging van eene algemeene amnestie.

De beide keizers zullen den heiligen vader uitnoodigen om de onvermijdelijk vereischte hervormingen in zijne staten in te voeren.

Van weerskanten wordt eene volledige en algeheele amnestie toegekend aan de personen, welke bij de jongste gebeurtenissen op het grondgebied der oorlogvoerende partijen aan vervolging zijn blootgesteld geweest.

Aldus opgemaakt te Villafranca 11 julij 1859."

[illegible] heeft donderdag jl., den acht en twintigsten [illegible] zijner troonsbeklimming, eene deputatie van de [illegible] van vertegenwoordigers ontvangen, welke hem met de [illegible] van zijnen eersten kleinzoon kwam geluk wenschen. Z. M. heeft haar een opmerkelijk antwoord gegeven, hetwelk nagenoeg aldus luidde:

„Ik dank de kamer voor hare betuigingen vol welwillendheid, ja, ik mag zeggen, vol hartelijke toegenegenheid.

Zoo zien wij dan nu reeds het tweede geslacht, hetwelk sedert de afkondiging der nationale onafhankelijkheid op Belgies grond geboren wordt.

In de jaren van vrede, waarvan de kamer met reden dankbaar gewaagt, bevond Belgie zich in eenen toestand, welke door de andere natien dikwerf benijd is. Het heeft dien vooral te danken aan de gematigdheid, welke een kenmerk van den belgischen volksaard is. Zoo lang ik leef, zal ik voor Belgie tot schild dienen. Doch opdat die gematigdheid, opdat onze bescheidenheid jegens andere natien op den regten prijs worden geschat, is het noodig dat Belgie door eigen kracht besta, dat het iets anders zij dan eene zamenvoeging van provincien: het moet een middelpunt voor zijne krachtsontwikkeling hebben.

Ik roep het vertrouwen van de kamer en van het land in. Acht en twintig jaren lang heb ik mij onder u bevonden; en men kan, dunkt mij, niet zeggen dat ik in dien tijd Belgie aan verwikkelingen of gevaren heb blootgesteld. Niet te vergeefs, daarvan ben ik zeker, zal uwe vaderlandsliefde en uwe wijsheid worden ingeroepen. Met zulke gedachten, mijne heeren, betuig ik u nogmaals mijnen dank voor de welwillendheid en toegenegenheid, welke in het adres der kamer uitgedrukt zijn."

Klaarblijkelijk doelde de koning in dat antwoord op de voordragt tot versterking van Antwerpen, welke den vorigen dag bij de kamer van vertegenwoordigers was ingediend.

Frankrijk.

Parijs 22 julij. De aanspraak door den keizer gehouden, ter beantwoording van de gelukwenschingen door de voorzitters der hooge staatsligchamen tot hem gerigt, (wij deelden daarvan den inhoud in ons vorig nommer mede) heeft geen goeden invloed op de stemming der openbare meening uitgeoefend, niettegenstaande de dagbladen er op nieuw aanleiding in vinden om over de voordeelen, door de grondslagen van den vrede te Villafranca, voor Italie verkregen, in het breede uitteweiden, en het voorzigtige gedrag van den keizer te verheffen. Vooral op de beurs heeft dit antwoord groote sensatie gemaakt en eene belangrijke daling der fondsen ten gevolge gehad.

De stemming is geenszins verbeterd nadat ook het corps diplomatique ontvangen, en het antwoord op zijne toespraak bekend geworden was. Die ontvangst had ll. vrijdag plaats, en daarbij heeft de apostolische nuntius het woord gevoerd, om uit naam van het corps diplomatique den keizer de gelukwenschen aan te bieden, ter gelegenheid van zijne behoudene terugkomst en den geslotenen vrede. De keizer antwoordde daarop volgens den Moniteur, het volgende:

„Europa is in het algemeen zoo onregtvaardig jegens mij geweest bij den aanvang van den oorlog, dat ik mij gelukkig achtte den vrede te kunnen sluiten, zoodra de eer en de belangen van Frankrijk bevredigd waren, en te kunnen bewijzen dat het niet in mijne bedoelingen kon liggen den staud van zaken in Europa omver te werpen en een algemeenen oorlog in het leven te roepen. Ik hoop thans dat elke oorzaak tot twist moge verdwijnen en dat de vrede van langen duur zij. Ik dank het corps diplomatique voor zijne gelukwenschen."

Wanneer men in aanmerking neemt dat bij dit antwoord in bepaalde termen de hoop wordt uitgedrukt op een bestendigen europeschen vrede: een punt waaromtrent de vorige rede een volkomen stilzwijgen had bewaard, zou men geneigd zijn te vermoeden, dat deze tot meerdere gerustestelling zou hebben aanleiding gegeven. Dit is echter volstrekt niet het geval want men hecht er een veel grooter gewigt aan dat de verbittering door eenige mogendheden veroorzaakt, nu zoo bepaald op den voorgrond treedt. Immers, volgens de verklaring van eenige personen die op de audientie tegenwoordig waren, zou de keizer [illegible] het Moniteur opgeeft, van Europa maar met nadruk van „eenige mogendheden" hebben gesproken, en zou die nadruk aan de vertegenwoordigers der bedoelde mogendheden die aan [illegible] zijn ontgaan.

Eene andere omstandigheid van evenveel gewigt en evenmin bevredigenden aard is deze, dat van al de fransche zeehavens berigten inkomen van voortdurende krijgstoerustingen. Men gaat daar voort met alle beschikbare oorlog- en transportschepen te herstellen en te wapenen. Deze toebereidselen kunnen in geenen deele vereischt worden tot het terugvoeren van het leger uit Italie en men kan ze daarom niet anders beschouwen als in verband met hetgeen van den zelfden aard in de engelsche zeehavens plaats heeft.

De buitengewone maatregelen strekken zich, behalve die te [illegible], uit van Brest naar het zuiden en tot Duinkerken in het noorden. Inzonderheid wordt de kust langs het kanaal op eene buitengewone wijze versterkt. Van Cherbourg tot Duinkerken worden op afstanden van 3000 yards aarden batterijen aangelegd en met zwaar geschut gewapend, terwijl die batterijen zoo kunstig zijn gebouwd, dat zij van uit de zee niet kunnen gezien worden.

Te gelijkertijd met deze wederkeerige handelwijze hoort men plotseling in het engelsche parlement (men zie het kort verslag der zitting van het lagerhuis onder Engeland) een toon voeren die van veel meer ingenomenheid met de politiek van Frankrijks keizer getuigt dan in den laatsten tijd het geval scheen te zijn, en, welke eene sterke zucht tot toenadering, of wel van vrees, van de zijde der engelsche bewindslieden aan den dag legt: een toon geheel in strijd met de wijze waarop de organen van de openbare meening voortgaan, het gedrag van Engelands bondgenoot te beoordeelen. Niet onwaarschijnlijk is de wijze waarop de discussien in het lagerhuis gevoerd zijn, een gevolg van een zeer dreigend artikel, vermoedelijk van hoogerhand afkomstig, en dezer dagen door het Journal des débats medegedeeld, waarin de argwaan van Engeland jegens Frankrijk als zeer onverdiend wordt voorgesteld, en waarin vrij onbewimpeld wordt te kennen gegeven, dat indien Engeland met zijne vijandige en wantrouwende houding tegenover Frankrijk voortgaat, het alsdan de treurige gevolgen daarvan weldra zal ondervinden.

— Na 15 augustus begeeft de keizer zich naar Plombières, om er de baden te gebruiken; van daar zal hij, naar men verzekert, een reis naar den Rijn ondernemen, alwaar hij met den keizer van Oostenrijk een tweede bijeenkomst zal houden.

— De prins de la Tour d'Auvergne, fransch gezant te Turijn, is van Saint-Cloud, na een lang onderhoud met den keizer te hebben gehad, naar Rome vertrokken, om aan Pius IX duidelijk uiteen te zetten wat Napoleon III van hem verlangt. In verband daarmede wordt het plan gebragt, om de fransche bezetting in die stad met 15,000 man te versterken.

Parijs 23 julij. Er heeft zich plotseling eene verandering in de omstandigheden voorgedaan, welke eene zeer gunstige wending aan de algemeene opinie, gisteren nog van zoo zeer ontmoedigenden aard, gegeven heeft. De oorzaak hiervan is de belangrijke tijding dat Engeland op de tot dat rijk gerigte uitnoodiging, verklaard heeft, genegen te zijn tot deelneming aan de beraadslagingen van een europeesch congres, ten einde de zaken van Italie te regelen. Het heeft bovendien deze verklaring doen vergezeld gaan van een bepaald voorstel tot algemeene ontwapening.

De heer de Persigny, Frankrijks gezant te Londen, is heden hier aangekomen en heeft dat voorstel aan zijne regering overgebragt. Omtrent de wijze waarop het door den keizer zal opgenomen worden kan wel geen twijfel bestaan, als men weet dat Napoleon in zekeren zin het initiatief tot deze toenadering heeft genomen. Men verzekert ten minste dat hij in een onderhoud met lord Cowly zou aangeboden hebben, zelf het voorbeeld te geven tot eene vermindering der krijgstoerustingen, welke thans in alle landen, alleen uit wederkeerig wantrouwen plaats hebben.

De gunstige gezindheid ten opzigte van den keizer, in het engelsche lagerhuis, en voornamelijk door lord Palmerston en lord John Russell aan den dag gelegd, is thans geen raadsel meer. Zij kan alleen het gevolg zijn van het zoo even gemelde onderhoud en het is ook ten gevolge daarvan, dat het engelsche kabinet niet geaarzeld heeft van zijne zijde te toonen dat het op de voortduring der goede verstandhouding met zijnen bondgenoot prijs stelt, en elke aanleiding tot verstoring der pas geslotene vrede zoo veel mogelijk wenscht uit den weg te ruimen.

Ten gevolge dezer tijding heeft op de beurs eene aanmerkelijke rijzing der fondsen plaats gehad. De 3 pct. rente op tijd, welke gisteren, tegen het sluiten der beurs, 67,20 francs genoteerd werd, klom heden tot 68 francs.

— Le constitutionnel van heden bevat een artikel waarin gezegd wordt dat de keizer, zoo lang liet zijn pligt als souverein heeft gedoogd, gestreden heeft voor de vrijheid van Italie. Het werk der bevrijding is echter niet volkomen. Het blijft voorshands onvoltooid, om aan de wereld te gelijk de welgezindheid van Frankrijk en de onbillijkheid van Europa te bewijzen. Intusschen is dit werk der bevrijding toch genoeg gevorderd om er aan te denken het te bevestigen en te bestendigen. Het is niet genoeg een volk te verlossen, men moet het ook organiseren. Het blad besluit zijne beschouwing met de bewering dat alle gevaren voor Italie zullen verdwijnen indien de paus president van den bond is, tot welks bescherming hij terstond een bondsleger zal hebben. En deze bescherming is de zekerste en de waardigste te gelijk.

Italie.

Omtrent de tegenwoordige en toekomstige toestand der verschillende staten van het schiereiland, valt voor het tegenwoordige weinig met zekerheid te vermelden, doch het ontbreekt geenszins aan geruchten aangaande de regeling der staatkundige belangen. Over het algemeen kan men aannemen dat hoewel er in de laatste dagen geene belangrijke gebeurtenissen hebben plaats gegrepen, het verzet tegen de bepalingen van het vredesverdrag zich vooral in de hertogdommen meer en meer begint te ontwikkelen. In den avond van 16 dezer had volgens de Independente, een Turijns dagblad, te Modena eene groote volksmanifestatie tegen de herstelling van den hertog en ten gunste van Victor Emanuel plaats. Ook in Toskane is men vast besloten zich met kracht tegen de herstelling van Leopold II op den hertogelijken troon te verzetten. De afgevaardigde door de provisonele regering dezer staat naar Parijs gezonden, is door keizer Napoleon niet ontvangen. Het stedelijk bestuur van Florence heeft zich verklaard voor de aanhechting van Toskane bij een italiaansch koningrijk, onder den scepter van Victor Emanuel; indien dit om politieke redenen niet mogelijk mogt blijken te zijn, dan verlangt de bedoelde municipaliteit dat een prins uit het huis van Savoije aan het hoofd van Toskane zal worden geplaatst. In hoeverre de bevolking der hertogdommen zal gedwongen worden zich weder onder hare vroegere vorsten te scharen is nog niet met zekerheid te zeggen, hoewel men het er algemeen voor houdt dat die vorsten, die zich genegen verklaren deel van den bond uit te maken, in hunne staten des noods door kracht van wapenen weder op den troon zullen worden geplaatst. Omtrent Parma is men nog in volkomene onzekerheid en er wordt zelfs beweerd dat er te Villafranca over de regten der hertogin volstrekt niet is gehandeld, maar dat de afstand van dat hertogdom aan Sardinie volstrekt geen punt van geschil zal uitmaken. Voor het gerucht dat de legatien van den kerkelijken staat bij Sardinie zullen worden ingelijfd, en dat de paus daarover alleen de Suzereiniteit zal blijven behouden, bestaat wel eenigen grond. Dit is in elk geval zeker dat thans een groot aantal adressen ter onderteekening in omloop zijn, waarin verklaard wordt dat de bevolking het wereldlijk gezag niet meer in de hand der geestelijkheid wil toevertrouwd zien; het volk wil integendeel eene aanhechting van de Romagna bij Sardinie. De adressen zeggen, dat het volk de orde zal weten te handhaven, maar dat het besloten heeft om zich tegen iederen aanval van de zijde der zwitsersche troepen die in dienst van den paus zijn, met geweld te verzetten.

Omtrent de al of niet aanneming van het eere-voorzitterschap van den paus bij den italiaanschen bond, is niets naders bekend geworden. Alleen wordt uit Rome gemeld dat de kardinalen nog meer dan de paus tegen de toetreding tot het italiaansch verbond gestemd zijn. Men verwacht toch hiervan eene vermindering van het geestelijke en eene vermeerdering van het wereldlijke gezag. Overigens is reeds door een vreemden diplomaat het kapitool, en wel het paleis des senaats waar tegenwoordig over de gemeentelijke aangelegenheden beraadslaagd wordt, voorgesteld als waardige zetel voor de nieuwe bondsvergadering.

In goed onderrigte kringen wordt verzekerd dat de vestigingen van den bekenden vierhoek uitsluitend door italiaansche soldaten zullen worden bezet, en zelfs dat er in geheel het venetiaansche geen enkel oostenrijksch soldaat zal blijven. Het Sardinisch-lombardisch leger zal, naar men beweert, binnen kort geheel georganiseerd zijn en op voet van vrede 100.000 man sterk zijn. Dit cijfer wordt noodig geacht om de veiligheid van het nieuwe rijk te verzekeren; men gaat inmiddels krachtig voort met het aanwerven van vrijwilligers. Garibaldi, die naar men zegt, met keizer Napoleon voor diens vertrek uit Italie een langdurig onderhoud zou hebben gehad, had toen den raad ontvangen met zijne vrijwilligers nog onder de wapenen te blijven; zijn leger zal thans vermoedelijk met het sardinische leger, bij de organisatie, vereenigd worden.

Het congres te Zurich zal reeds binnen kort, misschien nog voor het einde dezer maand zijne eerste zitting houden. De toetreding van Sardinie zou volgens een additioneel artikel zijn vergund, doch het is nog niet zeker of dat rijk een gevolmagtigden zenden zal.

Zeetijdingen.

† Vlissingen 25 julij. Den 21 dezer is door schipper A. Noordzy voerende s'rijks kotter de Vlinder, in peiling Katwijk n. g. Z. O. miswijzend kompas, op 7 geografische mijlen afstand in 16 vadem diepte drijvende gezien een groot gedeelte van de zijde van een schip, vermoedelijk van eene brik, zijnde binnen boord geel geverwd, waarvan de stompen der inhouten boven water uitstaken; men heeft er geen naam noch eenig ander verkenningsmerk op kunnen bespeuren.

— Den 22 dezer is ter reede van Vlissingen aangekomen voor Belgie bestemd: *Columbus*, gez. Schröder, Hernosand; *Ardryan*, gez. Werkké, *Attalante*, gez. Niemann; beide van Riga; *Dutchland*, gez. Zeplien, Zwarte zee; *Anna Jacobina*, gez. Mahlstede, Londen; *Janna*, gez. Smilde, Alicata; *Hermina*, gez. Smidt, Londen; *Herloff Trolle*, gez. Vinckeler, Riga; *Britisch Queen*, gez. Hughes, Boness; *Princess Alice*, gez. Legget, Charlestown; den 23sten *Union*, gez. Wiberg, Falmouth; *Aggripina*, gez.

Reed, Constantinopel; *Marie Key*, gez. Olaes; *Pallas*, gez. Buckingham, beide van Liverpool; *Zeal*. gez. Plampied, Rio Grande; *Ernest*, gez. Jongebloed, Gotheburg; *Martha*, gez. Petit, Croonstadt; *Ocean*, gez. Jackson, Alloa; *Franc Picard*, gez. Garrol, Requejade; den 24sten *Melalina*, Maskema, Dantzig; *Erik Waterhat*, (stoomboot) gez. Blank, Zweden; *Frederik*, gez. Wadsworth, Goole; *Scandinavien*, gez. Abrahamsen, Zweden; *Charlotte*, gez. Catchpole, Shoreham; *Eliza Robson*, gez. Robinson, *Susannah*, gez. Dix, beide van Sunderland.

— Den 24 dezer is te Veere binnengekomen het kofschip *Johannes*, gez. A. van Eijk van Newcastle met steenkolen voor Middelburg bestemd.

Handelsberigten.

Meekrapprijzen.

Rotterdam 25 julij.

Merkrap werd veel geveild, de prijzen zijn onveranderd gebleven, doch de kooplust was gering.

Graanmarkten.

Rotterdam 25 julij.

Tarwe 30, rogge 20 cent hooger, koolzaad 60 en wit zaad 50 cent lager.

Middelburg 25 julij.

Patentolie f 38¼. Raapolie f 36¼. Lijnolie f 36¾ per vat op zes weken.

Prijzen van effecten.

Amsterdam 23 julij 1859.

NB. Het beursberigt van heden avond was ten 7 ure nog niet ontvangen.

Nederland.	Certific. Werkelijke schuld	2½ pct.	63⅜
	dito Nationale dito	3 "	75¼
	dito dito dito	4 "	96⅜
	Aand Handelmaatschappij	4½ "	127¼
	Obl Maatschappij van weldadigheid	4 "	—
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5 "	104
	Certific. Hope & co.	4 "	—
	dito dito 1855, 6de serie	5 "	100¼
	dito	6 "	—
	Aand. spoorweg (afgefourneerd)		220
	dito dito (onafgefourneerd)		—
Polen.	Schatkistobligatien	4 "	78½
Spanje.	Obligatien	1½ "	31¼
	dito binnenlandsch	3 "	40⅜
	Certific. coupons bewijzen		—
	Crediet instelling (gefourneerd)		120
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek	5 "	57⅛
	dito amsterdamsche	5 "	74
	dito nationale	5 "	60¼
	dito 1847/1852	2½ "	30¼
	Bank actien	3 "	560
Belgie.	Certificaten bij Rothschild	2½ "	—
Portugal.	Obligatien	3 "	44⅛
	dito nieuwe	3 "	43⅛
Grenada.	dito		16
Venezuela.	dito	2½ "	27⅜
Illinois.	dito	7 "	81¼
Mexico.	dito	3 "	18

Beurs van Londen, 23 julij. ten 12 ure. Consols 94⅜

Beurs van Weenen, 23 julij. (slotprijzen) Metalliek 5 pct. 73.50.

Beurs van Parijs, 23 julij. (slotprijzen.) 4½ pct. compt. —— 3 pct. 67,60.

Prijzen van coupons en losbare obligatien.

Amsterdam 21 julij.

Metalliek f 24,37½; Napelsche f 24,30; Diverse engelsche in £ f 11,52½; Engelsche Russen f 11,52½; Fransche f 55.—; Belgische f 55,75; Pruissische f 34.75; Spaansche piasters f 2,38; Spaansche coupons per fr. f 54,87½; Hamb. Russen f 33.50; Russische in zilveren roebels f 33,25; Poolsche in fl f 26.50; Nationale metalliek f 30 37½; Dollars f —,—.

Middelen van vervoer.

STOOMBOOTDIENSTEN.

Tusschen Middelburg en Rotterdam

Uren van vertrek in JULIJ—AUGUSTUS.

Van Middelburg				Van Rotterdam			
Dingsdag	26	's morg.	8 ure	Dingsdag	26	namidd.	1,30
Donderdag	28	"	10	Woensdag	27	's morg.	6 ure.
Vrijdag	29	"	11	Vrijdag	29	"	7
Zaturdag	30	"	11,30	Zaturdag	30	"	8,30
Zondag	31	's midd.	12	Zondag	31	"	8,30
Maandag	1	's morg.	6	Maandag	1	"	9,30
Dingsdag	2	"	6	Dingsdag	2	"	10,15
Donderdag	4	"	6	Woensdag	3	"	10,15
Vrijdag	5	"	6	Vrijdag	5	"	11,30
Zaturdag	6	"	6	Zaturdag	6	"	11,30
Zondag	7	"	7	Zondag	7	"	11,30
Maandag	8	"	7,30	Maandag	8	"	11,30

Advertentien.

Ondertrouwd:

D. J. MOLHUYSEN, van Rotterdam,

met

F. P. VAN UYE.

Middelburg, den 25 Julij 1859.

Bevallen van eene DOCHTER J. W. WAS, Echtgenoot van

J. BAL Cz., Apotheker.

Zierikzee, den 23 Julij 1859.

Eenige kennisgeving.

Bevallen van eene DOCHTER C. J. PRINCE, Echtgenoot van

K. SLOOVER, Schilder.

Middelburg, den 25 Julij 1859.

Eenige kennisgeving.

AANKONDIGING.

Uit een Vonnis, door de Arrondissements-Regtbank te Middelburg, Kamer van Vacantie, den 22 Julij 1859 gewezen, blijkt dat JOHANNES BROEDER, Broodbakker en Winkelier te Middelburg, is verklaard te zijn in staat van Faillissement, aangevangen 20 Julij te voren, en dat daarin tot Regter-Commissaris Mr. M. F. LANTSHEER, en tot Curator HUBERTUS REKKER, Procureur wonende te Middelburg, zijn benoemd.

Voor uittreksel deugdelijk verklaard door mij

HUBERTUS REKKER, Procureur.

HERIJK DER MATEN EN GEWIGTEN.

De belanghebbenden worden herinnerd dat de **Herijk** op Zaturdag 30 Julij aanstaande **gesloten wordt**, en mitsdien aangemaand om van de bestaande gelegenheid gebruik te maken.

De Arrondissements IJker,

NAGTGLAS.

KERMIS TE KLOOSTERZANDE.

Eigenaars van Tenten, Molens of Kramen, die op de aanstaande **KERMIS te Kloosterzande** eene Plaats verlangen, behooren zich vroegtijdig, met gefrankeerde Brieven, aan te melden bij

Den Burgemeester van Hontenisse,

J. SERGEANT Lj.

AANBESTEDING.

Op Dingsdag den 2 Augustus 1859, des namiddags ten twee ure, zal door den Kerkeraad van **Aagtekerke** publiek worden aanbesteed:

De gedeeltelijke vernieuwing van het LEIJEN DAK der KERK,

Informatien zijn te bekomen bij den Kerkelijken Ontvanger aldaar.

De MAKELAAR L. E. HENDRIKSE is verhuisd naar de Rouaansche Kade, wijk G 132.

I. DE GROOT is verhuisd naar de Zuidzijde van den Dam, lett. N no. 3; is voorzien van **MANUFACTUREN** en **gemaakte Kleederen**, Fantaisiehemden à ƒ 1,25 en hooger, Werkbroeken à ƒ 1,25 en hooger, — Uitrusting voor Oost- en West Indie. Verzoekt beleefdelijk de gunst.

De ondergeteekende maakt aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten bekend, dat hij, na verscheidene jaren in verschillende Provincien werkzaam geweest te zijn, zich alhier als **HOROLOGIEMAKER** heeft gevestigd; hij beveelt zich bescheiden in de gunst van ieder aan en verzekert hun, dat hij alles zal aanwenden om de achting en het vertrouwen, dat hem als Horologiemaker mogt worden geschonken, door de accurate en soliede behandeling te verdienen.

J. VERMAAS,

Gortstraat, K 20.

HEDEN IN LOSSING eerste kwaliteit **Kachelkolen**, voor rekening van J. OOST [illegible].

JAN VAN REES & ZOON TE ZWOLLE

stellen thans **[illegible]**, uitmuntende door *kracht, geur en waterhoudendheid*, in verzegelde Pakjes van 1, ½ en ¼ Ons, voorzien van hunnen Stempel, Prijs en Nommer, verkrijgbaar voor ZEELAND bij

W. H. BAL { Korte Noordstraat, E 6 / Langendelft, B 125 / Kromme weele, L 27 } Middelburg,

C. BAL J.Cz., St. Domusstraat, D 246, Zierikzee,

G. M. LE COINTRE, Turfkaai No. 22, Goes.

Alwaar Prijscouranten te bekomen zijn.

Een vijfjarige **EZEL** met eene **KARRETJE** te KOOP, bij J. ZINKE op den Schroeweg.

Donderdag ll. is op de Graanbeurs alhier VERMIST, eene **groen Zijden Parapluie.** — Die dezelve abusief heeft medegenomen wordt vriendelijk verzocht dezelve terug te bezorgen. Adres aan het Bureau dezer Courant.

WORDT GEVRAAGD, in eene drukke zaak, een van goede getuigschriften voorzienen **BROODBAKKER**, om als **Baas** de zaak uit te oefenen, in eene der Steden van Zeeland. Adres, met franco Brieven onder lett. M. bij de GEBRs. MILBORN, Vlasmarkt.

Een bekwame **Huisknecht** met September of November, en eene **Derdemeid** tegen November benoodigd, bij den Heer en Mevr. SNOUCK HURGRONJE (SCHORER). Te spreken Dingsdag 26 Julij, van 9 tot 2 ure.

Met November eene **Keukenmeid**, Huiswerk verrigtende, benoodigd bij Mevr. VAN DOORN te **Nieuwland**. Te spreken Dingsdag van 11 tot 1 ure ten huize van Mevrouw SNOUCK HURGRONJE, Rouaansche Kade.

Met November eene **Keukenmeid**, die tevens Huiswerk verrigt, benoodigd bij Mevr. DE STOPPELAAR — 's GRAEUWEN.

Met November eene **Keukenmeid** benoodigd bij Mevrouw GROTHE, Adres Dam, G 33.

Eene **Keukenmeid** benoodigd, tevens Huiswerk verrigtende, bij Mevrouw CARP, Rotterdamsche Kade.

Wordt gevraagd met November eene **Keukenmeid**, tevens Huiswerk verrigtende, bij Mevr. FOKKER (Gortstr.)

Benoodigd eene bekwame **Keukenmeid**, die tevens Huiswerk kan verrigten. Adres bij J. C. & W. ALTORFFER.

Met November eene **Werkmeid** benoodigd, goed kunnende naaijen, bij Mevr. BOOGAERT — VIS. Te spreken Vrijdag van tien tot één uur.

Eene **Meid** voor Pot en Huiswerk benoodigd. Adres bij J. C. & W. ALTORFFER.

Met November eene **Meid** benoodigd die met Pot en Wasch kan omgaan, van middelbare jaren, bij Juffrouw VAN DOORN, Wagenaarstraat.

Met November eene Burger **Dienstmeid** benoodigd. B 181, Langendelft.

Met November eene Burger **Dienstmeid** benoodigd. Vlissingsche straat, wijk T no. 158.

Eene Burger **Dienstmeid** benoodigd die met den Pot kan omgaan, tegen November of eerder. — Adres VAN BENTHEM & JUTTING.

TERSTOND eene Burger **Dienstmeid** benoodigd. Lett. E 84, Spanjaardstraat.

Tegen November een **Brooddrager** benoodigd bij PR. LOOIS.

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.

BIJVOEGSEL VAN DE MIDDELBURGSCHE COURANT.

Dingsdag 26 julij 1859.

Staten-generaal.

TWEEDE KAMER.

In de zitting van dingsdag heeft de heer van Wintershoven zijne interpellatie gerigt tot den minister van oorlog betrekkelijk de kwestie van het in dienst houden van het limburgsch bondscontingent. In zijne bij die gelegenheid gehoudene rede heeft hij aangetoond onder welke omstandigheden en ter vervulling van welke verpligtingen de wet tot het doen zamenblijven der miliciens van het bedoelde contingent was tot stand gekomen. Thans na de laatstelijk voorgevallene gebeurtenissen, meende hij dat er geen reden meer bestond die manschappen onder de wapenen te houden, en vroeg bij inlichtingen van de regering omtrent hare plannen dienaangaande. Tevens uitte hij den wensch dat deze laatste op nieuw pogingen mogt aanwenden om Limburg los te maken van de vervulling zijner verpligtingen omtrent den duitschen bond, en daardoor een toestand voor dat gewest te doen ophouden, die vele moeijelijkheden en bezwaren oplevert.

De minister van oorlog heeft den spreker geantwoord, dat hij door tusschenkomst van den minister van buitenlandsche zaken aan den bond had doen vragen welke diens voornemens waren met opzigt tot het terugbrengen van de contingenten op den voet van vrede, en dat, zoodra de gevoelens daaromtrent zouden zijn vernomen, en deze verklaard zou hebben dat de contingenten op vroegeren voet zouden worden zamengesteld, de regering zich haasten zou ook ten opzigt van het limburgsch bondscontingent in gemelden zin te handelen. Aan het slot zijner rede verklaarde de minister voornemens te zijn om behalve de ligtingen, die thans bij het contingent in dienst zijn, ook de twee ligtingen van 1856 en 1857, die voor het geheele leger zijn opgeroepen, bij het eind van deze maand huiswaarts te zenden, met uitzondering van diegenen, bestemd om te kamperen, die met het einde der volgende zullen worden ontslagen.

Nadat de heer van Wintershoven den minister van oorlog voor de gegevene inlichtingen had dank gezegd, ontstond er tusschen hem en den heer Storm van 's Gravesande eene woordenwisseling, omtrent het oordeel door een der leden van de eerste kamer uitgesproken aangaande de houding door Limburg in 1830 en [illegible] aangenomen, naar dat oordeel strijdende met de gevoelens door die provincie in den tegenwoordigen tijd aan den dag gelegd, eene uitspraak welke de laatste verklaarde wel eenigzins te deelen, terwijl de heer van Wintershoven de schuld van het voorgevallene op den gemelden tijd van de ingezetenen van dat gewest afwendde.

Die woordenwisseling gaf den heer Wintgens aanleiding den wensch te uiten, om op het voorbeeld van Engeland, zich te onthouden, in de beraadslagingen aanwijzingen te doen van hetgeen bij den anderen tak der wetgevende magt is gesproken, en geene discussie te voeren van hier tot de eerste kamer en omgekeerd.

Nadat de heer Thorbecke den wensch omtrent de losmaking van Limburg van den duitschen bond ondersteund en op de bevrijding van dat gewest aangedrongen en de regering opmerkend gemaakt had op de wenschelijkheid om in het vervolg, zoo lang de bedoelde betrekking nog bestond, bij herhaling van omstandigheden waarin men verkeerd had, toch niet te haastig te wezen in het vervullen van bestaande verpligtingen, aangezien de ondervinding geleerd had dat de bond in een toestand verkeerde, die zoodanige spoedige vervulling minder noodzakelijk maakte, werd de discussie gesloten verklaard.

De heer van Hoëvel nam aanleiding uit het laatste gedeelte der rede van den minister van oorlog met betrekking tot den tijd voor het doen herwaarts keeren der miliciens behoorende tot de ligtingen van 1856 en 1857, om verlof te verzoeken dienaangaande eenige inlichtingen van den zelfden minister te vragen. Die vergunning erlangd hebbende, gaf hij zijne teleurstelling te kennen dat die miliciens, bij de verandering der tijdsomstandigheden, niet even als in sommige rijken van Europa, onmiddelijk naar huis worden gezonden, gevende hij nog den wensch te kennen, dat de regering daartoe mogt besluiten. De minister van oorlog antwoordde daarop, dat uit de beraadslagingen over het wetsontwerp omtrent het doen zamenblijven der miliciens van de ligtingen van 1856 en 1857, gebleken was dat daaraan het karakter gegeven was der noodzakelijkheid tot oefening van het leger. Bij die behoefte, en nu de miliciens eenmaal onder de wapenen waren, en daarvoor vele uitgaven gedaan waren, kon de bedoeling der regering in den zin als hij had opgegeven niet anders dan overeenkomstig de wet zijn.

Hierop ontstond eene zeer breedvoerige beraadslaging tusschen de heeren Storm van 's Gravesande, Dullert, van Hall, van der Linden en de ministers van oorlog en van buitenlandsche zaken, waarin de vraag over het regt verstand der wet omtrent de bijeenroeping van de miliciens der ligtingen van 1856 en 1857 behandeld werd. Vooral werden ook besproken de woorden waaruit de considerans en het eenig artikel dier wet bestaat, en overwogen in hoe ver de omstandigheden van het tegenwoordig oogenblik, na het sluiten van den vrede, al dan niet gelijk te achten zijn met die onder welke de bedoelde wet werd tot stand gebragt, en in hoe ver het doen zamen blijven der miliciens onder veranderde omstandigheden, zoo men die gewijzigd en minder bedenkelijk dan de vroegere achtte, strijdig of overeenkomstig de wet te houden is.

De heer van Hoëvell stelde toen eene gemotiveerde orde van den dag voor, luidende:

„De kamer, van oordeel dat het wenschelijk is in de tegenwoordige omstandigheden de miliciens van 1856 en 1857 ten spoedigste huiswaarts te doen keeren, gaat over tot de orde van den dag."

Ook dat voorstel lokte eene breedvoerige discussie uit, waaraan de heeren Dullert, van Hall, Dirks, Thorbecke, van Heiden Reinestein, van Nispen van Sevenaer, Mackay, Storm van 's Gravesande, van Voorthuysen, de Bieberstein, van Hoëvell, Schimmelpenninck, Sander, van der Linden, van Asch van Wijck, de Brauw en de ministers van buitenlandsche zaken en van oorlog deel namen. Hierbij werden nog nader de tijdsomstandigheden in verband met het gebeurde in de laatste dagen en de gevolgen die daaruit kunnen voortvloeijen nagegaan, en overwogen, of miliciens, bijeengeroepen volgens eene wet gegrond op de bepaling van art. 184 der grondwet, ook volgens het voorschrift van art. 183, betreffende het bijeenkomen van ligtingen gedurende zes weken, tot oefening, zouden kunnen bijeenblijven, dan wel of daarvoor eene nadere aanvrage zoude behooren te worden gedaan.

De motie van orde van den heer van Hoëvell werd daarop in stemming gebragt en met 39 tegen 13 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: van Foreest, Storm van 's Gravesande, van Hall, Delprat, de Kempenaer, Hoekwater, Sander, Schimmelpenninck, van Heiden Reinestein, van Asch van Wijck, van Nispen van Sevenaer, Godefroi en de voorzitter.

Daarop zijn de beraadslagingen voortgezet over het ontwerp van wet houdende bepalingen omtrent het gebruik der spoorwegen.

In de zitting van woensdag heeft de heer Oomen in handen des voorzitters, daartoe bij koninklijk besluit gemagtigd, de bij de grondwet gevorderde eeden afgelegd. Daarna zijn de discussien voortgezet over de artikelen van de wet betreffende het gebruik der spoorwegen. De zittingen van donderdag, vrijdag en zaturdag waren mede geheel aan dat wetsontwerp gewijd. Het werd op laatstgenoemden dag aangenomen met 44 tegen 14 stemmen.

Tegen hebben gestemd de heeren: Duymaer van Twist, van Foreest, de Kempenaer, Anemaet, van Voorthuysen, van Franck, Godefroi, de Lom de Berg, van Hall, van Heukelom, van Nispen van Sevenaer, van Wintershoven, de Brauw en Streus.

Naar wij vernemen heeft de commissie van rapporteurs van de tweede kamer der staten generaal over het wetsontwerp nopens den zuiderspoorweg, de punten van haar rapport vastgesteld, en houdt de heer griffier van de kamer zich nu met het opmaken van het voorloopig verslag bezig. Dit zal zoo spoedig doenlijk worden afgewerkt, maar toch zal het nog eenige dagen duren voor het gereed is. Het zal daarna nog door de regering moeten worden beantwoord en men wacht alzoo niet, dat die voordragt in de tegenwoordige zitting zal worden afgedaan, terwijl dan in het nieuwe zittingjaar nieuw onderzoek en nieuwe beantwoording zal moeten plaats vinden.

Adres van de heeren Y. Suermondt c. s. te Utrecht.

Genoemde heeren hebben, zoo als wij reeds in ons vorig no. gemeld hebben zich mede tot de tweede kamer gewend, met herinnering, dat zij zich, bij adres van junij 1858, tot Z. M. hebben gewend voor de concessie tot aanleg en exploitatie van den Zeeuwsch-limburgschen en daaraan sluitende spoorwegen. Zij geven nu te kennen, dat zij, ten gevolge dezer aanvrage, van de regering eene grievende miskenning mogten ondervinden, welke het hun ten pligt maakte, eenige beschouwingen eerbiedig aan het oordeel der kamer te onderwerpen. Zij zijn niet overgegaan tot den gewigtigen stap, om concessie aan te vragen, dan nadat de eerst ondergeteekende, de heer Suermondt, daartoe door den minister van binnenlandsche zaken dringend was uitgenoodigd, even als zulks te voren aan den heer Sprenger had plaats gehad, en deze ten volle beseffende het groot belang voor Nederland, om het vlissingsche zeegat voor Nederland te doen zijn, hetgene het tot nu toe alleen voor Antwerpen is, zich bereid had verklaard, de taak op te vatten, wanneer de gunstige uitslag der onderneming volkomen gewaarborgd, en de rij der niet uitgevoerde concessien niet wederom met ééne vermeerderd zou worden.

Bij de mededeeling van hetgeen nopens de aanvragen tot concessie voorgevallen is, merken adressanten op, dat het hun bevreemden moest, „dat wij ons met den heer Bredius over het aanleggen van een weg moesten verstaan, die zoo ernstig was bestreden in zijne te veel bekende memorie over den Nederlandsch-belgisch-luiksch-limburgschen spoorweg, waarin de directe verbinding van Rotterdam en Luik werd voorgestaan, en aan de onderneming van deze lijn zulke buitengewone overdreven voordeelen worden voorgesteld. Het was juist die verbinding, die wij tot groot nadeel van een groot deel van Nederland achtten, en onze bevreemding moest dus niet weinig vermeerderen, toen wij vernamen, dat de heer Bredius nu de zelfde lijnen had aangevraagd, die wij hadden aangenomen en waarover de heer Suermondt sinds mei 1858, eerst mondeling en daarna door eene schriftelijke aanvrage van junij in onderhandeling was." Verder blijkt, dat, bij de mondelinge onderhandelingen tusschen den minister van binnenlandsche zaken en de heeren Suermondt en Landry, die heeren, verklaarden, dat zij de lijn van Rotterdam over Moerdijk tot Breda, alleen daarom in hunne concessie zouden opnemen, wijl dit het uitdrukkelijk verlangen der regering was, maar dat zij de voorkeur geven aan de lijn van Maarsbergen of Utrecht tot 's Hertogenbosch, wijl deze meer aan het algemeen verlangen voldeed, minder kostbaar was en minder moeijelijkheden zou opleveren, en zich de bevoegdheid moesten voorbehouden, om van die meening, daar waar zulks noodig bevonden mogt worden, te doen blijken. „Raadpleegd men nu de voorwaarden der verleende concessie, wordt aan het slot van het geschrift gezegd, dan zal men ontwaren, dat juist de lijnen overeenstemmen met die, welke in onze missive van 18 october door ons zijn aangevraagd, en tot welke de heeren Bredius en van Sypestein toenmaals verklaarden niet te kunnen medewerken. Wij mogen het niet ontveinzen, dat zoo wel de uitnoodiging van den minister van binnenlandsche zaken als de onderhandelingen met zijne exc., dus enkel gestrekt hebben, om ons eene grievende miskenning voor te bereiden, en dit terwijl wij, ten gevolge der gedane uitnoodiging, ons bereid verklaard hadden, om onzen naam te verbinden en onze krachten te wijden aan eene onderneming, die strekken moest tot ontwikkeling der algemeene welvaart van het vaderland.

De belangrijke opofferingen aan de lijn van Rotterdam tot Gouda verleend, wordt gezegd, doen ook vreezen, dat de concessie in handen der heeren Bredius en van Sypestein nimmer de zeeuwsche lijn verzekeren zal, daar wij overtuigd zijn, dat men daartoe alles zal dienstig maken en de verleende waarborg van renten, op de wijze als in art. 82 bepaald is, dit zal in de hand werken. Wij vermeenen, dat het ons niet ten kwade kan worden geduid, dat wij gevoelig zijn over zulk eene miskenning onzer welgemeende pogingen.

„Het is onze bescheiden meening, dat de minister van binnenlandsche zaken, toen hij meende eene concessie meer overeenkomstig met onze voorgestelde voorwaarden, aan Z. M. te kunnen voordragen, wij van de loyauteit der regering hadden moeten verwachten, dat men ons had aangevraagd of wij bereid waren, om op die voorwaarden onze onderhandelingen voort te zetten, en dat wij in de eenvoudige kennisgeving, dat de concessie van de heeren Bredius en Sypestein verleend was, eene grievende miskenning zien."

VERKORTE MEDEDEELING

VAN HET

DOOR HEEREN GEDEPUTEERDE STATEN VAN ZEELAND,

volgens art. 162 der provinciale wet, uitgebragt

VERSLAG

van den toestand der provincie Zeeland,

in de zomervergadering van 1859 der provinciale staten.

(Vervolg.)

Omtrent het heerschen van het roodvonk in het afgeloopen jaar, vornamen wij, dat de ziekte zich over 27 gemeenten heeft uitgebreid.

Reeds in 1857 nam men haar waar in Zuidbeveland. Eerst in het voorjaar van 1858 breidde de kwaal zich over de andere deelen der provincie uit. De epidemie had in Zierikzee reeds haar toppunt bereikt toen zij in Middelburg toenam, en aan het einde van het jaar aldaar nog niet aan het afnemen was.

Over het algemeen was de epidemie goedaardig, ofschoon niet zelden met hevige verschijnselen verloopende en meer dan gewoonlijk bejaarden aantastende.

Eindelijk zag men in de maand december reeds enkele gevallen van mazelen te Middelburg, waardoor eenige hollandsche steden destijds epidemisch bezocht werden, en waarvan de uitbreiding ook in ons gewest weldra te wachten stond.

Van 399 in dit gewest door de kinderziekte aangetasten waren 317 niet en 82 wel gevaccineerd; daarvan stierven 48 niet gevaccineerden (of 1 van 7 aangetasten) en 4 gevaccineerden (of 1 van ruim 20 aangetasten).

Het geheele cijfer gevaccineerden bedroeg 3322, of 343 meer dan in 1857.

Het jaar 1858 was voor het vee niet gunstig. Immers kenmerkte hetzelve zich door het mislukken van schier al de gewone voedergewassen. Doch hoe nijpend het hieruit ontstane gebrek ook ware, men kon daarin nog eenigermate door toedienen van minder gewoon voedsel voorzien. Dit was echter natuurlijk het geval niet met het gebrek aan drinkwater, hetwelk door de aanhoudende droogte bijna algemeen heerschte. Het weinige goede water hetwelk hier en daar nog was overgebleven, werd weldra op vele plaatsen brak en hierdoor des te gevaarlijker voor het

dorstende vee, hetwelk, reeds door eene gebrekkige voeding verzwakt, nu door bijkomende diarrheën geheel uitgeput werd. Met dit al werd geene algemeene ziektegesteldheid waargenomen; alleen in het najaar vertoonden zich vele ongesteldheden van gastrischen aard, welke werden toegeschreven aan het ongewone voedsel, waartoe men bij het mislukken van den hooibouw wel verpligt was zijne toevlugt te nemen.

In het voorjaar werden bij de paarden de gewone keelontstekingen en catarrhale ziekten waargenomen. Zij leden van de droogte minder dan het rundvee, dewijl ze meerendeels, vooral de werkpaarden, voor het gebrek in de weide, op den stal vergoeding vonden. In het najaar was het getal kolijken en darmontstekingen buitengewoon groot. Als voorboden daarvan werden, vooral op Walcheren, hevige diarrheën die ook bij gewoon droog voedsel bij tusschenpoozen optraden, waargenomen. Vele landlieden bezigden hiertegen droog tarwekaf en ander opstoppend voedsel, hetwelk een veel gevaarlijker kolijk, door verstopping veroorzaakt, ten gevolge had, waardoor menig paard verloren ging.

In Zeeuwsch Vlaanderen stierven vele paarden aan beroerten, ten gevolge, zegt men, van het voederen met peën, hetwelk daar veel in zwang kwam. In het voormalig vierde district werd onder de paarden meer dan gewoonlijk de schurft waargenomen; de ziekte vertoonde zich het eerst onder de paarden van voerlieden. Enkele paarden, oud en alle geneeskundige hulp onwaardig geacht, werden afgemaakt. Overigens voorkwam men de verspreiding der ziekte door gepaste afzonderings-maatregelen, welke evenwel reeds in het laatste der maand julij weder konden worden opgeheven.

Op den stal eens landbouwers onder Wolphaartsdijk vertoonde zich de lenden-typhus. Negen paarden bezweken aan de gevolgen daarvan.

Het rundvee bleef, daar waar het gebrek aan drinkwater zich niet te sterk deed gevoelen, over het algemeen vrij gezond; op andere plaatsen werd veel vee door diarrhee en verzwakking aangetast. In Zeeuwsch Vlaanderen vertoonde het miltvuur zich bij enkele runderen.

In de maand julij werd de besmettelijke longziekte op twee nevens elkander gelegene hofsteden waargenomen. Op eene derzelve verkreeg de ziekte reeds aanvankelijk een zoo zorgwekkend aanzien, dat gedeputeerde staten meenden al dadelijk de onteigening en de opvolgende afmaking der zich op dezelve bevindende tien stuks runderen te moeten bevelen.

De aan de onteigende runderen toegekende waarde, na aftrek der opbrengst van het tot voeding geschikte en in het openbaar verkochte vleesch, der huiden enz., werd door het rijk vergoed, en wel ter som van f.463,85½, voor zoo veel betreft de in de gemeente Colijnsplaat onteigende runderen, en van f.729,30 voor wat aangaat de runderen welke vroeger in de gemeente Oud-Vosmeer zijn onteigend.

Van den gezondheidstoestand der schapen vernam men niets ongunstigs. Wat de varkens betreft wordt uit het voormalig vijfde district gemeld, dat de bekende ziekte zich nu en dan weder bij die dieren liet zien en dat zulks den dood van enkelen ten gevolge had.

Nationale militie en schutterijen.

Nationale militie.

De werkzaamheden voor de ligting van 1859 zijn geregeld afgeloopen, 1844 *personen* werden voor de loting ingeschreven, zijnde 116 meer dan in 1857. Daarvan zijn aangewezen voor de dienst 976, vrijgesteld voor een jaar 677, en finaal 191.

Van de geadjourneerde dienstpligtigen, wier redenen van vrijstelling op nieuw werden onderzocht, zijn 155 finaal vrijgesteld, 699 voor een jaar, 134 aangewezen voor de dienst.

Het gewoon contingent bedroeg 469 en het buitengewoon 58. Werkelijk zijn ingeleverd 513 man.

Van 33 reclames tegen uitspraken van den militieraad werd bij 13 die uitspraak gehandhaafd en bij 16 verbeterd.

Schutterijen.

De werkzaamheden worden met zorg verrigt; alleen bij twee gemeenten liet dit iets te wenschen over.

Het bij koninklijk besluit van den 5 december 1851 (Staatsblad no. 149) ingestelde eereteeken, *tot belooning van eervolle en langdurige werkelijke dienst*, is uitgereikt aan één officier en zeven onderofficieren, muziekanten en schutters, terwijl voor twee officieren het cijfer van dat eereteeken werd verhoogd.

De sterkte der dienstdoende schutterijen bedraagt actief 745, reserve 549, zamen 1294. Die der rustende (3 heele en 3 halve bataillons) active 2490, reserve 2645, zamen 5135. De eerste ban telt bij de dienstdoende 873 en bij de rustende 3994 man.

Kerkelijke zaken.

Het getal van de erkende kerkelijke gemeenten of parochien en van de daarbij dienstdoende leeraren of geestelijken ondervond in 1858 eenige vermeerdering.

Het nieuwe kerkgebouw der hervormde gemeente te Arnemuiden, in het vorig jaarverslag vermeld, werd den 19 december 1858 plegtig ingewijd en in gebruik gesteld, in het bijzijn van den heer commissaris des konings in deze provincie en van eene commissie uit het provinciaal collegie van toezigt, die tot bijwoning dezer plegtigheid door heeren kerkvoogden waren uitgenoodigd.

Ook is het kerkgebouw der roomsch-katholijke gemeente te Sint Jansteen, in dat verslag bedoeld, geheel voltooid; en zijn de daarin aangeduide herstellingswerken aan de pastorijen der hervormde gemeenten te Arnemuiden en Sir Jansland volbragt.

Voorts zijn er eenige belangrijke herstellingen aangebragt aan het kerkgebouw der hervormde gemeente te Tholen, tot bekostiging waarvan, met bewilliging van gedeputeerde staten, eene geldleening van f 2000 is gedaan.

Te Burgh ging men over tot de bekoepeling van het dak der kerk van de hervormde gemeente.

Tot den bouw voor eigen rekening eener nieuwe pastorij bij de roomsch-katholijke gemeente te Eede, verleende de heer minister voor de zaken der roomsch-katholijke eeredienst aan de kerkfabrijk magtiging.

Subsidien zijn in 1858 verleend:

aan de roomsch-katholijke gemeente te Vlissingen, voor de voltooijing der inrigting van het nieuwe kerkgebouw, een rijks subsidie van f 500, dat in het begin van 1859 door een naderen onderstand van f 1500 is gevolgd;

aan de hervormde gemeente te Kerkwerve, voor den bouw eener nieuwe pastorij, door de algemeene synode der nederlandsche hervormde kerk, een subsidie van f 1290 uit het fonds voor noodlijdende kerken en personen, met uitzigt op eene gelijke som in 1859, en door het rijk, op voordragt der synode, een subsidie van f 1290, almede met uitzigt op een nader subsidie van het zelfde bedrag;

aan de hervormde gemeente te Waterlandkerkje, tot herstel der pastorij, een rijks subsidie van f 428;

aan de roomsch-katholijke gemeente te Veere, tot herstel der pastorij, een rijks subsidie van f 400.

Wijders werd nog aan de nederduitsche hervormde gemeente te Vlissingen uitzigt gegeven op een rijks subsidie van f 2500, gedurende vier jaren, en dus in het geheel van f 10,000, voor den bouw eener tweede kerk ten behoeve dier gemeente, wanneer de verdere voor dien bouw benoodigde fondsen beschikbaar of genoegzaam verzekerd zouden zijn. De pogingen om die fondsen te verkrijgen zijn door de ijverige bemoeijingen eener daartoe benoemde commissie met den besten uitslag bekroond geworden. Aanzienlijk zijn de vrijwillige giften, die zoo in als buiten de provincie voor het opgegeven doel zijn verstrekt. Verder zullen de noodige gelden worden gevonden uit de opbrengst van reeds gedane of nog te doene collecten en door middel eener met toestemming van gedeputeerde staten ondernomene geldleening van f 15,000.

Bij Zr. Ms. besluit van 1 februarij 1859 is dan ook reeds aanvankelijk voor 1859 het bedoelde rijks subsidie van f 2500 verleend, met magtiging tot den bouw der tweede kerk.

Ten slotte van dit hoofdstuk worden nog medegedeeld de navolgende opengevallen bemakingen van legaten en gedane schenkingen onder de levenden, tot aanvaarding waarvan de vereischte magtiging des konings is verkregen, te weten:

Legaten: 1. aan de hervormde kerk te Yerseke, door wijlen den gepensioneerden generaal-majoor P. IJ. Knoll, ambachtsheer van Yerseke, ad f 1000 vrij geld, onder voorwaarde dat *uit de jaarlijksche inkomsten van deze som voortdurend in goeden staat zal moeten worden onderhouden des testateurs graf en dat zijner overledene echtgenoote, met het daarom staande ijzeren hek in den tuin op het kerkhof te Yerseke.* Bij magtiging tot aanvaarding van dit legaat is bepaald dat het zal moeten worden belegd in inschrijvingen op een der grootboeken van de nationale schuld, ten name der bevoordeelde kerk;

2. aan de kerk der evangelisch-luthersche gemeente te Vlissingen, door wijlen M. Hoenderdos aldaar, ad f 500 vrij geld, met vrijheid op bestuurderen of wien de belangen der kerk zijn toevertrouwd, om die som ten dienste der gemelde kerk te gebruiken;

3. door wijlen L. Bonte, ad f 1000, aangewezen voor de stichting van eene gezongene dienst in de roomsch-katholyke kerk van Westdorpe, gedurende tien jaren, voor hem, zijne *overledene huisvrouw en hunne ouders, telkens met uitdeeling* van een mud roggebrood aan de armen te Westdorpe; alsmede voor de plaatsing van zijnen naam en dien zijner echtgenoote op het zondagsgebed en het doen van drie maandelijksche gelezene diensten, gedurende dat tienjarig tijdvak. De magtiging tot aanvaarding werd aan de betrokkene kerkfabriek verleend, onder verpligting om de bepaalde lasten te doen kwijten en de voormelde som te beleggen op eene der wijzen in art. 449 van burgerlijk wetboek aangeduid; en

4. aan de roomsch-katholyke kerk te Koewacht door wijlen J. B. Dierick, in leven desservant aldaar, een perceel weiland, gelegen in de gemeente Overslag, groot 1 bunder, 44 roeden, 80 ellen; onder den last om gedurende vijftig jaren jaarlijks drie gezongene missen te doen vieren voor den erflater.

Schenkingen: 1. door G. Praet, wonende op het gehucht de Kauter, gemeente Clinge, het in de kom van dat gehucht gelegen terrein bij het kadaster bekend in sectie E n. 961—963, 1209 en 1210, en door F. Smits te Hontenisse, de huizingen c. a. staande en gelegen schuins over gemeld terrein en kadastraal bekend in sectie nis. 835 en 836, een en ander bestemd tot vestigingsplaats der nieuw te bouwen kerk en voor de in te rigten pastorij der boven omschreven parochie Nieuw Namen; en

2. door A. P. Rijk en M. A. Vermue twee perceelen weiland, gelegen te Ovezande, het eene groot 39 roeden, 24 ellen, het andere groot 10 roeden, 46 ellen, om daarop de bijkerk van de parochiekerk te Kwadendamme, hierboven vermeld, te bouwen en eene begraafplaats aan te leggen.

Onderwijs kunsten en Wetenschappen.

Scholen voor lager onderwijs.

Bij Zr. Ms. besluit van den 5 december 1857, no. 90, werd deze provincie, naar aanleiding van art. 35 der wet van den 13 augustus te voren, (Staatsblad no. 103) verdeeld in zes schooldistricten, zamengesteld als volgt:

Het eerste, uit het eiland Walcheren met nieuw- en St. Joosland en het eiland Noord-Beveland; het tweede, uit de eilanden Schouwen en Duiveland; het derde, uit het eiland Tholen met St. Philipsland; het vierde, uit het eiland Zuid-Beveland; het vijfde, uit het voormalig vierde administratieve district; en het zesde, uit het voormalig vijfde administratieve district.

De zoo even aangehaalde wet trad, volgens haar laatste artikel, wel met 1 januarij 1858 in werking, maar zij kon, tot nog toe, weinig invloed op het onderwijs uitoefenen.

Het meerendeel der gemeentebesturen toch schijnt voornemens te zijn van de bepalingen van art. 30 der wet gebruik te maken, en hare hoofdbepalingen alzoo eerst met het jaar 1861 in toepassing te brengen; immers het getal gemeenten, in welke het onderwijs met het einde des voorgaanden jaars geheel was geregeld, [illegible] acht, terwijl die regeling nog in eene andere gemeente, doch slechts voor een gedeelte der daar aanwezige scholen, had plaats gehad.

Scholen van bijzonderen aard en strekking.

Omtrent de industrieschool, die tot aankweeking van heelmeesters en vroedvrouwen, en de gymnastiescholen te Middelburg kunnen wij verwijzen naar het in der tijd gegeven uittreksel uit het verslag van den toestand dezer gemeente.

De kantwerkschool te Aardenburg telde 16 leerlingen, dat is vier meer dan in 1857. Een tiental derzelven ontving onderwijs voor eigen rekening, terwijl de overigen voor rekening van de instelling onderwijs genoten.

Van de kantwerkscholen te Sluis werd vernomen dat uit de opbrengst eener verloting van kantwerken eene bewaarschool is opgerigt, welke, in november 1858 geopend, aanvankelijk door een tiental kinderen werd bezocht.

De gymnastieschool te Goes telde gemiddeld 30 leerlingen.

Het getal leerlingen bij de gymnastieschool te Vlissingen bedroeg 10. Het onderwijs zoowel als het lokaal was doelmatig.

Schoolonderwijzers gezelschappen.

In het eerste schooldistrict bestaat eene onderwijzers vereeniging, welke zich splitst in vijf gezelschappen. Deze houden geregeld hunne bijeenkomsten, waarin gewoonlijk de vakken van het lager onderwijs worden behandeld. In 1858 werd aan deze gezelschappen wederom eene rijks toelage ten bedrage van f.75 verleend, terwijl een hooggeschat begunstiger, even als in vorige jaren, aan de gezelschappen Walcheren, Middelburg, Vlissingen en Noordbeveland eene toelage van f 60 schonk. Over het geheel wordt op de bijeenkomsten goed gewerkt en heerscht er een zeer vriendschappelijken toon. De invloed derzelve op den lust tot studie wordt allergunstigst genoemd.

De districts vereeniging houdt jaarlijks eene algemeene vergadering, die getrouw wordt bijgewoond en volkomen aan haar doel beantwoordt. Deze vereeniging ontving van den zoo even vermelden begunstiger weder eene gift van f.75.

In het derde schooldistrict is één schoolonderwijzers gezelschap aanwezig, hetwelk 13 leden telt en van maart tot september eenmaal in de maand zijne vergaderingen houdt.

Latijnsche scholen en Gymnasia.

Het gymnasium te Middelburg telde op den laatsten december des voorgaanden jaars 13 leerlingen, zijnde 11 minder dan op het einde des vorigen jaars.

Het getal leerlingen bij het gymnasium te Zierikzee was niet minder dan dat van het vorige jaar. Het onderwijs bij hetzelve, voor zoo ver het de opleiding tot hoogere studien beoogt, was goed. Het schoollokaal is niet gunstig.

Kunsten en Wetenschappen.

Het Zeeuwsch genootschap der wetenschappen bestond op den 31 december jl. uit 28 directeuren en 189 leden.

De maatschappij Tot nut van 't algemeen, departement Middelburg, telde op het einde des vorigen jaars 162 gewone en 7 honoraire leden, benevens 9 donatrices. De leesbibliotheek is door giften van boeken en door geldelijke ondersteuning spoedig wederom voor de mindere klasse kunnen geopend worden. De departementschool, waar 200 kinderen onderwijs genieten, verkeert in eenen voldoenden staat.

De bibliotheek van het departement Vlissingen was wederom eenmaal per week voor ieder toegankelijk. Het getal der min- en onvermogenden welke er in 1858 gebruik van maakten beliep 162, en dat der boeken welke om niet ter lezing werden verstrekt 2345, onverminderd een getal van 104, welke sedert november jongstl. aan de convalescenten in het garnizoens hospitaal ter lezing werden gegeven.

Bij het departement Zierikzee bleef een 70tal leden werkzaam. Van de volks-bibliotheek, welke door de vereeniging tot wering van armoede werd ondersteund, werd vrij goed gebruik gemaakt.

Het departement Oostburg telde 18 leden. Hetzelve is in het bezit eener boekverzameling, waaruit aan onderscheidene personen kosteloos boeken ter lezing worden gegeven.

De Nederlandsche maatschappij tot bevordering van Nijverheid, *afdeeling Middelburg, zag het getal der leden weder met* 10 vermeerderen, zoo dat deze afdeeling thans 60 leden telt.

[Hierop volgt een beknopt verslag van de ten vorigen jare gehoudene tentoonstelling.]

Ook de te Zierikzee gevestigde afdeeling dezer maatschappij wordt gezegd in bloei toe te nemen.

De Zeeuwsche maatschappij tot bevordering van Landbouw en Veeteelt hield in 1858 hare algemeene vergadering op den 16 en 17 junij te Zierikzee. Op de bij die gelegenheid gehoudene tentoonstelling van vee, werktuigen voor den landbouw enz. bevonden zich 36 paarden en 102 runderen, benevens eenige schapen en varkens. Een zeker getal premien werd toegekend aan de eigenaars of inzenders van eenige paarden, runderen, zaden, ploegen enz., terwijl een druk bezoek van de belangstelling der landbouwers in de tentoonstelling getuigde.

Van de vereeniging van Genees- en Heelkundigen in Zeeland, zijnde eene afdeeling der Maatschappij tot bevordering der geneeskunde, bleef het getal leden nagenoeg op de zelfde hoogte; immers tegen 5 leden die van hun lidmaatschap afzagen, stond eene aanwinst van 6 nieuwe leden tegen over. Van de 65 leden waren er op het einde des voorgaanden jaars 64 tevens lid van de Maatschappij tot bevordering der geneeskunst.

Door de vereeniging tot bevordering van den Tuinbouw in Zeeland, onder de bescherming van Z. M. den koning, werd in 1858 wederom hare jaarlijksche tentoonstelling van bloemen, groenten en vruchten gehouden, bij welke gelegenheid onderscheidene medailles, zoo in zilver (waarvan één verguld) als in brons, aan inzenders van tentoongestelde voorwerpen werden toegekend.

(Wordt vervolgd.)

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.